

Phòng vấn cha xứ duy nhất của vùng đất đông lạnh Greenland

Thanh Quảng sdb – (Ateleia - Urška Leskovšek)

Photo của Kristusa Kralja v Nuuku.

Trong thời điểm Greenland đang được chú ý của truyền thông, chúng tôi xin được chia sẻ một cuộc phỏng vấn một người hiểu rõ về người dân Greenland, đó là linh mục quản xứ duy nhất tại Greenland.

Vùng đất Greenland bao la, nhưng chỉ có khoảng 57.000 cư dân, trong đó có một số ít người Công giáo. Giáo xứ Công giáo duy nhất - ở thủ đô Nuuk - do Cha Tomaž Majcen, một tu sĩ dòng Phanxicô, một nhà truyền giáo ở Đan Mạch, điều hành. Ngài ở ba tuần mỗi lần tới Greenland trong vài lần mỗi năm. Các linh mục khác cũng đến thăm các tín hữu Công giáo địa phương, cho nên luôn có ít nhất một linh mục Công giáo phục vụ cộng đồng.

"Lúc đầu, tôi nghĩ mình làm sao chống lại được cái lạnh. Nhưng Greenland thì khác hẳn!" Cha Tomaž thừa nhận.

Là người gốc Slovenia, ngài đã chia sẻ bằng tiếng Slovenia với đài Ateleia những trải nghiệm thú vị của ngài về Greenland, Đan Mạch và cư dân của nơi này, đồng thời mời gọi chúng ta hãy cầu nguyện cho hòa bình và cho sự chăm sóc môi trường tự nhiên để bị tổn thương của thế giới chúng ta.

Tôi mời các bạn cầu nguyện cho hòa bình và tôn trọng chủ quyền, và cùng chúng tôi chăm sóc cho thế giới, đặc biệt cho môi trường ở Bắc Cực mong manh của chúng ta, một trong những kiệt tác tuyệt đẹp nhưng dễ bị tổn thương nhất.

Ateleia: Con đường đến với chức linh mục của cha như thế nào và tại sao cha lại chọn Dòng Anh em Phanxicô Viện tu?

Cha Tomaž Majcen: Từ nhỏ, tôi đã cảm nhận Chúa kêu gọi tôi đến với một điều gì đó đặc biệt. Tuy nhiên, con đường đến với chức linh mục của tôi không hề dễ dàng; đã có những tìm kiếm, nghi ngờ, và thậm chí có những lúc tôi tự hỏi liệu con đường này có thực sự dành cho tôi hay không. Tuy nhiên, Chúa có lối riêng và thời điểm riêng của Ngài dành cho mỗi người chúng ta.

Khi tôi biết đến Dòng Anh em Phanxicô Viện tu, tôi đã được truyền cảm hứng bởi sự giản dị trong tinh thần của Thánh Phanxicô. Tôi thích đời sống đơn thành của Thánh Phanxicô, đơn giản là yêu thương Chúa và vạn vật. Niềm vui và tình huynh đệ giữa các tu sĩ Dòng Phanxicô đã thu hút tôi.

(Ảnh: Tomaža Majcna.)

Làm thế nào mà cha lại đến Đan Mạch và Greenland? Trước đây cha có muốn trở thành nhà truyền giáo không?

Cha Tomaž: Greenland không nằm trong danh sách những nơi tôi muốn đến! Khi bề trên hỏi tôi có muốn đến Đan Mạch không, tôi đã hình dung ra Copenhagen, một thành phố cổ kính xinh đẹp, giàu văn hóa... Tôi thực sự không nghĩ đến Greenland!

Nhưng cuộc đời của một nhà truyền giáo đầy những bất ngờ. Tôi được gửi đến Đan Mạch vào năm 2017, các tu sĩ Dòng Phanxicô, trở lại Copenhagen sau gần 100 năm. Đó là một phước lành lớn; vào thế kỷ 13, chúng tôi có 26 tu viện ở đó, sau đó cuộc Cải cách đã đuổi chúng tôi đi, và giờ chúng tôi đã trở lại.

Và rồi cơ hội đến với Greenland đã đến. Năm 2023, tôi trở thành linh mục quản xứ của Giáo xứ Chúa Kitô Vua ở Nuuk. Thật là một điều đáng kinh ngạc... Hòn đảo lớn nhất thế giới chỉ có một giáo xứ Công giáo! Và tôi, một người Slovenia nhỏ bé, lại trở thành linh mục quản xứ của giáo xứ đó. Đây là công việc của Chúa, không phải của tôi.

Cha có thích cái lạnh và tuyết không? Cha đối phó với nhiệt độ ở đó như thế nào?

Cha Tomaž: Lúc đầu, tôi nghĩ mình biết thế nào là lạnh. Vì ở Slovenia chúng tôi cũng có mùa đông, phải không? Cái lạnh trên dãy núi Pohorje, phủ đầy tuyết... Nhưng Greenland thì khác! Cái lạnh thấu xương, gió như cuốn bạn đi. Nhưng tôi đã quen với nó. Con người sẽ quen với bất cứ điều gì nếu họ buộc phải ở đó. Sự tĩnh lặng khi mọi thứ được bao phủ bởi tuyết, sự tinh khiết... thật là đặc biệt.

Đôi khi, khi đứng trên bờ biển và nhìn những tảng băng trôi trên biển, tôi tự nhủ: "Mình thật may mắn khi được chiêm ngưỡng những tác phẩm tuyệt tác của Chúa!" Những tảng băng đó đã hàng nghìn năm tuổi, những màu sắc - xanh lam, xanh ngọc, trắng - cứ như thể chính Chúa đã vẽ nên chúng. Và trong những khoảnh khắc đó, bạn quên đi cái lạnh, quên đi gió. Bạn chỉ thấy vẻ đẹp.

Greenland đã trở nên thân thuộc với trái tim tôi. Ngay cả với cái lạnh và trên hết, với cực quang tuyệt đẹp của nó.

Nhà thờ Công giáo Chúa Kitô Vua ở Nuuk, Greenland

Fotografija je last župnije Kristusa Kralja v Nuuku.

Cha có thể mô tả ngắn gọn cuộc sống của người Công giáo Greenland không? Họ sống đức tin của mình như thế nào?

Cha Tomaž: Trước hết, tôi phải nói rằng ở Greenland có rất ít người Công giáo. Hầu hết mọi người thuộc Giáo hội Luther, một giáo hội đã hiện diện ở đây hàng thế kỷ. Cộng đồng của chúng tôi ở Nuuk có khoảng 500 thành viên, hầu hết là người nhập cư — người Philippines, người Việt Nam, người châu Âu. Có rất ít người Công giáo gốc Greenland.

Họ sống đức tin của mình một cách rất giản dị và chân thực... so với chúng tôi, người Slovenia — ở đất nước chúng tôi, đức tin vẫn là một phần của văn hóa và truyền thống. Ở đây, bạn phải chọn đức tin của mình. Không ai là người Công giáo chỉ vì cha mẹ họ là người Công giáo. Bạn là người Công giáo vì bạn đã quyết định như vậy. Và điều đó thật mạnh mẽ! Những người này ở đây vì họ muốn như vậy, chứ không phải vì thói quen.

Người phương Bắc thường kín đáo hơn. Người Greenland đã đón nhận cha như thế nào?

Cha Tomaž: À, đúng vậy! Người Đan Mạch và người Greenland không phải là những người nói nhiều. Họ không giống như người Slovenia chúng tôi, những người thích nói chuyện và ôm nhau... Nhưng họ vẫn ấm áp và đón tiếp tôi rất tử tế.

Người Greenland là những người trầm lặng, những người yêu thiên nhiên. Họ sống trong một môi trường nơi có nhiều sự im lặng hơn lời nói, nhiều không gian hơn con người. Và sự im lặng này đã định hình nên họ. Họ không lạnh lùng, chỉ khác biệt. Sự ấm áp của họ thâm lặng và sâu sắc. Và tôi đã học được gì? Rằng sự im lặng không phải là kẻ thù. Chúa ở trong sự im lặng. Người Greenland biết điều này.

Ở Slovenia, một linh mục muốn gần gũi hơn với giới trẻ sẽ đến chơi bóng đá với họ. Vậy ông ấy làm gì ở Greenland? Ông ấy có đi trượt tuyết, trượt băng, uống "kooka" (rượu vang nóng) không?

Cha Tomaž: Không, không, chúng tôi không chơi bóng đá nhiều; bạn có thể tưởng tượng tại sao - vì tuyết! Nhưng chúng tôi cũng không chơi trên băng, mặc dù điều đó sẽ rất đặc trưng của Greenland!

Ở đây còn có những hoạt động khác. Đôi khi chúng tôi đi du lịch với giới trẻ đến vịnh hẹp, xem hải cẩu bơi; đôi khi chúng tôi thậm chí còn nhìn thấy cá voi. Đây là thiên nhiên của họ, thế giới của họ. Và ở đó, bên bờ nước, bên tảng băng, chúng tôi nói về cuộc sống, về Chúa, về mọi thứ.

Và tất nhiên chúng tôi uống – không phải "kooka", mà là sô cô la nóng hoặc cà phê. Chúng tôi ngồi cùng nhau, uống, cười. Đó là cách giao tiếp xã hội của họ.

Fotografija je last župnije Kristusa Kralja v Nuuku.

Làm nhà truyền giáo giữa người Đan Mạch thì như thế nào? Chắc hẳn trải nghiệm về đức tin Công giáo ở đó khá khác so với ở Slovenia.

Cha Tomaž: Ồ, đó là một sự tương phản rất lớn! Đan Mạch là một trong những quốc gia thế tục hóa nhất trên thế giới. Giáo hội Luther ở đó giống một thể chế văn hóa hơn: Mọi người kết hôn ở đó, làm lễ rửa tội cho con cái, và sau đó không quay lại cho đến khi tang lễ diễn ra. Đó là như vậy.

Đối với người Công giáo ở Copenhagen thì khác. Chúng tôi là thiểu số, chỉ 2%. Nhưng chúng tôi là một Giáo hội sống động! Mọi người đến nhà thờ vì họ muốn, không phải vì truyền thống. Và thật tuyệt vời khi được chứng kiến điều đó.

Nó đã cho tôi một góc nhìn mới. Ở Slovenia, đôi khi chúng ta coi đức tin là điều hiển nhiên. Tất nhiên chúng ta là người Công giáo, tất nhiên

chúng ta có thánh giá trên tường... Nhưng [ở Đan Mạch], bạn phải lựa chọn. Và khi họ chọn đức tin, họ sống nó sâu sắc hơn, có ý thức hơn.

Trải nghiệm của cha ở phương Bắc đang thay đổi cha như thế nào? Nó mang lại cho cha điều gì, và dạy cha điều gì?

Cha Tomaž: Đó là một câu hỏi rất sâu sắc... Phương Bắc đang thay đổi cha theo những cách mà chính cha cũng chưa hiểu hết.

Thứ nhất, cha đã học được sự khiêm nhường. Khi đứng giữa Greenland, giữa những ngọn núi băng khổng lồ, những cảnh quan trắng xóa trải dài vô tận, cha cảm thấy mình thật nhỏ bé! Cha nhớ rằng cha là con người, chứ không phải là Chúa.

Thứ hai, cha đã học được sự tĩnh lặng. Trong tĩnh lặng, cha nghe thấy tiếng Chúa. Trong tĩnh lặng, cha nghe thấy tiếng lòng mình.

Và điều đó không dễ dàng! Đôi khi cha muốn có âm nhạc, điện thoại, bất cứ thứ gì để thoát khỏi sự tĩnh lặng. Nhưng ở đây, cha phải đối diện với chính mình, với Chúa và với sự thật.

Thứ ba, cha đã học được sự kiên nhẫn. Mọi thứ ở đây diễn ra chậm rãi. Thời tiết có thể thay đổi trong tích tắc và rồi cha bị mắc kẹt trong nhà ba ngày. Mọi người đến khi họ đến; thời gian gần như không quan trọng. Và cha học cách chờ đợi, học cách hiện diện trong khoảnh khắc.

Thứ tư, tôi đã học được cách biết ơn: biết ơn một căn phòng ấm áp, biết ơn ánh mặt trời khi nó ló dạng, biết ơn mỗi người đến dự Thánh lễ, biết ơn mỗi nụ cười. Ở đây không có gì là hiển nhiên cả.

Phương Bắc đang khiến tôi trở nên nhân văn hơn, giống một linh mục hơn, và giống Thánh Phanxicô hơn. Thánh Phanxicô yêu thiên nhiên, yêu sự giản dị và yêu hòa bình. Và ở đây, trong vùng hoang dã này, trong sự thuần khiết này, tôi cảm nhận tinh thần của ngài rất mạnh mẽ.

Cha có câu chuyện nào từ cuộc sống của mình ở phương Bắc không?

Cha Tomaž: Ồ, có chứ!

Chuyện đó đã xảy ra với tôi trong năm đầu tiên ở Greenland. Đó là tháng 12, âm 20 độ C [-4°F], và khi tôi bước xuống máy bay, cái lạnh ập đến mạnh đến nỗi tôi gần như không thở nổi. Tôi cảm thấy lỗ mũi mình đóng băng! Bạn biết đấy - cái gió và cái lạnh phương Bắc ấy. Tôi bắt đầu tự hỏi mình đã dẫn thân vào chuyện gì. Nhưng điều đó không khiến tôi bỏ đi.

Cuộc sống ở phương Bắc là một món quà. Đôi khi là một món quà khó khăn, một món quà lạnh lẽo, nhưng dù sao vẫn là một món quà. Tôi đã học được rằng Chúa hiện diện ở khắp mọi nơi; trong cái lạnh và cái nóng, trong sự tĩnh lặng và trong âm nhạc, giữa người Slovenia và người Greenland. Tình yêu của Ngài không có giới hạn.

Tôi mời các bạn cầu nguyện cho hòa bình và sự tôn trọng chủ quyền, và cùng chúng tôi chăm sóc tạo hóa, đặc biệt là môi trường Bắc Cực mong manh của chúng ta, một trong những kiệt tác tuyệt đẹp nhưng dễ bị tổn thương nhất của Chúa.

Greenland chào đón các bạn — bằng sự tĩnh lặng, bằng tuyết và bằng hy vọng. Chúa ban phước lành cho các bạn, và lời chào ấm áp từ Nuuk.